

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD

Adresa: Stojana Protića 57
11000 Beograd, Republika Srbija
Tel/fax: 011 386 27 69
www.incesttraumacentar.org.rs
www.ijasamuztebe.org.rs

OSNOVNA INFORMACIJA O REZULTATIMA INCEST TRAUMA CENTRA - BEOGRAD

Incest Trauma Centar - Beograd (ITC; zvanično registrovan 1994. god.) je ženska nevladina organizacija, specijalizovana služba za društveni problem seksualnog nasilja. Originalne profesije osoblja iz sfere zdravlja, odnosno mentalnog zdravlja. Detaljnije o radu ITC-a na www.incesttraumacentar.org.rs i www.ijasamuztebe.org.rs. Pružamo psihološku asistenciju deci i odraslima koji su preživeli seksualno nasilje i osobama koje su im od podrške (7 prijavljenih slučajeva nedeljno; jedini reprezentativni statistički podaci u zemlji o društvenom problemu seksualnog zlostavljanja dece za period 1994-2014., publikovani godišnje, uvršteni u više nacionalnih strategija i izveštaja za Republiku Srbiju). Istovremeno, radimo kao Trening-Centar i, nakon 23 godine našeg rada, naše različite programe obučavanja je pohađalo 9214 zaposlenih iz 882 državne i nevladine organizacije (4/5 iz državnih). Svi edukativni i preventivni programi ITC-a su osmišljeni i realizovani na osnovu direktnog svakodnevnog praktičnog rada našeg tima u kontekstu nasilja nad ženama i decom. Naše trenerice su autorke i realizatorke naših edukativnih programa akreditovanih od strane Ministarstva prosvete i Ministarstva zdravlja Srbije. Trenerica koja vodi trenerski tim Incest Trauma Centra - Beograd je sertifikovana supervizorka i trenerica u oblasti zaštite deteta izdatu od strane NSPCC, UK, kao i poseduje akreditaciju trenerice za trener(ic)e u oblasti zaštite deteta izdatu od strane NSPCC, UK. (Dve ilustracije: U periodu 2001-2003., u partnerstvu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Srbije, obučavale smo zaposlene iz 11 gradova: od uniformisanog sastava, preko odeljenja za krvne i seksualne delikte i maloletničku delinkvenciju do nastavnog osoblja na sva tri nivoa policijskog školstva (42 ef. radnih sati); 2005-2011. u partnerstvu sa Ministarstvom pravde Srbije za zaposlene u 4 zatvorske ustanove na području Srbije koje rade sa ženama

i maloletnih licima kao učinocima različitih krivičnih dela - izvele ed. programe osnovnog i naprednog nivoa (42 + 58 ef. radnih sati)). U periodu 2017-2019., programe koji čine 3 nivoa učenja održavamo za škole i vrtiće sa članstvom u prvoj Nacionalnoj mreži škola i vrtića protiv seksualnog nasilja. U okviru našeg identiteta Centra za prevenciju seksualnog nasilja, 8713 dece i adolescenata je pohađalo naš 10-onedeljni program prevencije „Zdravi izbori za decu“. Pored toga, u okviru ITC-a, naš Vršnjački tim protiv seksualnog nasilja vodi naš Vršnjački klub protiv seksualnog nasilja; Vršnjački tim čine deca uzrasta 12 do 18 godina i ima stalnu pomoć našeg Volonterskog tima koji u najvećoj meri čine mladi uzrasta 19 do 25 godina. **Da naglasimo, od 2014. god., razvijamo model zajedničkog upravljanja u okviru struktura odlučivanja u ITC-u koji obuhvata profesionalno osoblje i mlade uključene u naše aktivnosti (co-management model) i to strukture mladih u procesu donošenja odluka svakodnevnoj praksi ITC-a i učestvovanje mladih u evaluaciji.**

U junu 2001. god., ITC je osnovao i do danas koordiniše *Mrežu poverenja protiv nasilja zasnovanog na rodnoj pripadnosti* (interventni tim obučenih praktičarki/a iz 15 VO i NVO koji u svom redovnom poslu na svakodnevnoj osnovi pružaju asistenciju žrtvama nasilja). Posedujemo iskustvo u javnim kampanjama i lobiranju (npr. u periodu 2007-2011., realizovale smo kampanju koja je postigla nacionalnu pokrivenost, pod nazivom «Ja koju/kogjeg niko ne poznaje» i kao jedan od svojih specifičnih ciljeva je na početku postavila uvođenje teme seksualnog nasilja u (pred)školski nastavni plan i program i relevantne udžbenike; zatim, Kampanja „1 OD 5“ u periodu 2012-2015.). Do sada, beležimo 1326 pojavljivanja u medijima.

U skladu sa strateškim planom ITC-a za period 2015-2020. god. (crvena nit započeta 2009.), naš osnovni identitet se tiče Centra za prevenciju seksualnog nasilja i s tim u vezi, neki od rezultata su: A) Državna nagrada „za poseban doprinos podizanju svesti javnosti o neprihvatljivosti seksualnog i rodno zasnovanog nasilja“ (Ministarstvo za socijalnu politiku Srbije, 2010.) B) Finalistkinje za 2011. godinu i dobitnice za 2012. godinu nagrade „PRiZNaNJE“ Društva Srbije za odnose s javnošću u kategoriji „Komunikacija u neprofitnom sektoru“; napomena: ITC je jedini takmičar koji je obe godine samostalno osmislio i realizovao svoju kampanju, bez učešća marketinške agencije; C) Imenovanje od strane Saveta Evrope u Strazburu za zvaničnog nosioca Kampanje protiv seksualnog nasilja nad decom za Republiku Srbiju, Kampanja pod nazivom „1 OD 5“ po osnovu Lanzarot Konvencije (prema potpisanom sporazumu smo nosilac u celokupnom trajanju Kampanje 2012-2015.) D) Oficijelni song „Prekinimo ćutanje!“ koji pripada u obe naše kampanje „Ja koju/kogjeg niko ne poznaje“ i „1 OD 5“ je u 2012. godini proglašen za oficijelni song

Kampanje „1 OD 5“ na nivou Saveta Evrope i predale smo ga na korišćenje državama-članicama. E) U aprilu 2013., Parlament Republike Srbije je usvojio **Inicijativu Incest Trauma Centra - Beograd ZA ukidanje zastarevanja seksualnih delikata počinjenih prema deci**, čime je, nakon Velike Britanije, Srbija postala druga zemlja u Evropi gde zakonodavac prepoznaje dugotrajne efekte seksualne traume (za razliku od dosadašnje regulative koja je nametala da počinitelj može biti procesuiran samo šest godina nakon poslednjeg incidenta seksualnog nasilja nad detetom) i omogućava osobi koja je preživela seksualno nasilje u detinjstvu da onda kada ima psihičku snagu i društvenu moć za ravnopravnije učešće u krivičnom postupku - to i učini. ITC je podneo zvanično svoju Inicijativu i intenzivnim radom doprineo ovoj istorijskoj promeni zakona F) U 2014., profesionalno osoblje Incest Trauma Centra - Beograd je napisalo, i sa nastavnim osobljem-saradnicama, obezbedilo niz resursa za učenje o temi seksualnog nasilja u učionici, a za upotrebu u redovnoj nastavi kao sastavni deo nacionalnog (pred)školskog plana i programa i ponuđene udžbeničke literature (uklj. otvaranje našeg *Vršnjačkog kluba protiv seksualnog nasilja*, prvog ove vrste u Srbiji, čiji su programski sadržaji stavljeni na raspolaganje i Ministarstvu prosvete Srbije). Sa izradom novih resursa smo nastavile i u narednoj godini. G) U 2015., Incest Trauma Centar - Beograd je - u svojstvu vlasnika, nosioca i naručioca - realizovao **prvu Nacionalnu studiju o društvenom problemu seksualnog zlostavljanja dece u Republici Srbiji** (u 97 osnovnih i srednjih škola), u saradnji sa Ministarstvom prosvete Srbije i Centrom za promociju zdravlja žena, uz finansijsku podršku Delegacije Evropske Unije u Srbiji. Preliminarni izveštaj je objavljen u junu, a Finalni izveštaj u oktobru 2015., praćen novim obrazovnim resursom u 3D formatu www.ijasamuztebe.org.rs namenjenom deci, mladima, roditeljima i zaposlenima u obrazovanju. Istovremeno smo bile članice Radne grupe Odbora za prava deteta Parlamenta Srbije formirane za kontrolu sprovođenja Porodičnog zakona u delu koji se odnosi na zaštitu dece od nasilja u porodici (naš pisani doprinos je objavljen u okviru prve Nacionalne studije), kao i pružile pisani doprinos Koordinacionom telu za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije u vezi Akcionog plana za 2015. da se uvede tema seksualnog nasilja u nacionalni (pred)školski kurikulum i relevantne udžbenike i u vezi Nacrta novog Zakona o rodnoj ravnopravnosti. **U 2015. godini, time što je dva puta bilo tema Javnog slušanja u Parlamentu Srbije, oblast seksualnog nasilja nad decom je postigla najveću vidljivost ikada na javnoj agendi u Srbiji.** U septembru, predstavile smo rezultate Nacionalne studije u Parlamentu Srbije u partnerstvu sa Ženskom parlamentarnom mrežom, a u 11 gradova zajedno sa Ministarstvom prosvete Srbije vodile i proces Javne rasprave u cilju izrade Nacrta *prve Strategije u obrazovanju za sprečavanje seksualnog*

zlostavljanja dece. Ovaj proces je započeo tako što su za mišljenje najpre pitani đaci, pa zatim odrasli iz različitih resora. Na Evropski dan protiv seksualnog zlostavljanja dece, 18. novembar, *Strategiju u obrazovanju smo*, u svojstvu koautorke predstavile u Parlamentu Srbije. Autorski tim Nacrta čine Ministarstvo prosvete Srbije (Jedinica za prevenciju nasilja / Grupa za zaštitu od nasilja i diskriminacije) i Incest Trauma Centar - Beograd. Javno slušanje u Parlamentu Srbije smo još jednom organizovale u partnerstvu sa Ženskom parlamentarnom mrežom, uz učešće ministra prosvete i zamenice Zaštitnika građana za prava deteta i rodnu ravnopravnost i Strategija je usvojena od strane Ministarstva prosvete Srbije. Odmah potom smo **podnale Inicijativu Incest Trauma Centra - Beograd Ženskoj parlamentarnoj mreži i resornim parlamentarnim odborima za vršenje nadzora nad sprovođenjem zakonskih mera koje se tiču sprečavanja reviktimizacije kroz tužilačku istragu i celokupan krivični postupak, a tiče se dece koja su preživela seksualno nasilje.** U februaru 2016., Inicijativu smo predstavile poslanicama i poslanicima Parlamenta Srbije, u saradnji sa institucijom Zaštitnika građana Republike Srbije čije je Odeljenje za prava deteta izradilo i pravnu formulaciju Inicijative.

Počev od 2016., Kampanju vodimo pod nazivom „I JA SAM UZ TEBE!“ i, u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete Srbije (Grupom za zaštitu od nasilja i diskriminacije) i timom školskog osoblja, izradile smo **Obrazovne pakete (ukupno 764 str.)** čime je - nakon našeg 9-ogodišnjeg javnog zagovaranja - od novembra 2016. tema seksualnog nasilja nad decom i mladima uvrštena u nacionalni kurikulum, odnosno dnevni život vrtića i 10 redovnih predmeta u osnovnim i srednjim školama i obrazovni sadržaj uključuje decu, mlade, roditelje i nastavnice/ke. Ceremoniju objavljivanja Obrazovnih paketa za javnost smo održale u Rektoratu Beogradskog univerziteta i događaju su pružili svoj doprinos Parlament Srbije, Ministarstvo prosvete i institucija Zaštitnika građana time što su među gostima-govornicima bili i predsednik Odbora za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova, koordinatorke Ženske parlamentarne mreže i zamenica Zaštitnika građana za prava deteta i rodnu ravnopravnost.

U septembru 2016. god., direktorka Incest Trauma Centra - Beograd je, od strane američke organizacije World of Children Award, proglašena dobitnicom nagrade u oblasti **ZAŠTITE PRAVA DETETA** za 2016. godinu. Nagradu organizacija prvi put u ovoj kategoriji dodeljuje i primila ju je na svečanoj dodeli u oktobru u Njujorku, SAD. O ovoj nagradi, strani mediji često govore kao o Nobelovoj nagradi u oblasti zagovaranja za dobrobit dece. Tim povodom,

čestitke smo primile i od Parlamenta Republike Srbije (predsednika Odbora za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova).

U periodu 2017-2019., uz podršku Delegacije Evropske komisije u Srbiji, osnivačice smo dveju mreža: 1. "I JA SAM UZ TEBE!" - Nacionalne mreže škola i vrtića protiv seksualnog nasilja (u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete, mrežu smo predale na korišćenje Ministarstvu kao njegov resurs) i 2. Razvijamo REGIONALNU MREŽU PROTIV SEKSUALNOG NASILJA koja okuplja NVO sa dugogodišnjim iskustvom u radu u ovoj temi i koja ima za cilj ojačavanje povezivanja i saradnje na području zapadnog Balkana.

Počev od marta 2017., Incest Trauma Centar - Beograd je ZVANIČNO IMENOVAN ZA PARTNERA U REPUBLICI SRBIJI najznačajnijeg Međunarodnog udruženja za sprečavanje zlostavljanja i zanemarivanja dece (ISPCAN COUNTRY PARTNER PROGRAM 2017-2018; ISPCAN: THE INTERNATIONAL SOCIETY FOR PREVENTION OF CHILD ABUSE AND NEGLECT;).

U maju 2017., direktorka Incest Trauma Centra - Beograd je postala dobitnica Fulbrajtove nagrade za profesionalnu izvrsnost u 2017. Nagrada "Predvodnik/ca" je ustanovljena sa ciljem afirmacije izvrsnosti u razvoju nauke i istraživanja, unapređenja struke ili profesije, kao i promocije pozitivnih društvenih promena.

Jun 2017.